

GENT DEL MASNOU

Revista Gent del Masnou
n. 444 | Octubre 2025

Bústia oberta

Les cartes dirigides a l'espai Bústia Oberta és indispensable que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran amb el nom i cognoms de l'autor. En cap cas no es publicaran cartes signades amb pseudònim o inicials. Per tal de donar la major oportunitat d'expressió als nostres lectors, recalquem que l'extensió dels escrits no podrà excedir els 1.600 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Data límit 20 de cada mes. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes, seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

SÍ A L'HABITATGE SOCIAL. NO AL NOU "DESARROLLISMO"

El Masnou és el segon municipi amb més densitat de població del Maresme, trenta cops per sobre de la mitjana de Catalunya. Té una orografia extraordinàriament complicada.

Junts NO està ni en contra dels pisos d'HPO ni de la cessió del solar del carrer Almeria a l'INCASÒL.

Però el que pretén ara el govern municipal és una barbaritat: 50 nous habitatges i la supressió del pàrquing gratuït. És una bestiesa, un insult a tot el Masnou Alt. Algú recorda com s'anomenava abans el barri?

Aquest govern torna a l'urbanisme densificat i en alçada d'èpoques pretèrites, en un barri ja molt poblat. Pensa amb els peus i el menysprea.

El govern d'ERC, PSC i Comuns, que sempre que poden critiquen el passat, el recuperen a marxes forçades. Contradictori, oi?

Què diran als propietaris dels habitatges que es depreciaran quan s'adonin que tenen un mur al costat de casa? Com repeteix sovint el regidor d'Urbanisme: "Perquè uns guanyin, uns altres han de perdre".

Defensem un urbanisme modern, que doni continuïtat als espais verds i relligui les trames urbanes de manera

suau. Al contrari dels murs pantalla que pretén fer l'Ajuntament, al més pur estil dels anys seixanta, sense entrar en l'impacte que tindria sobre la mobilitat, la il·luminació natural i la qualitat ambiental dels veïns.

Per això vam votar NO al despropòsit urbanístic que volen impulsar al carrer Almeria. Volem habitatge digne, ben planificat i pensat per millorar el municipi. Amb cara i ulls!

Vam votar que NO a aquest despropòsit urbanístic.

Pisos d'HPO, sí, però amb cara i ulls!

*Gemma Montoya i Albareda
Regidora del grup municipal Junts
pel Masnou.*

TREBALLEN PEL BÉ DE LA VILA?

Llegits els comentaris de la Sra. Teresa Duran i Piera al Butlletí de Gent del Masnou, núm. 442, es fa evident, un cop més, que estem en mans de polítics els interessos i prioritats dels quals van per altres viarany, diferents dels d'aconseguir el benestar general dels masnovins. Enguany, entre d'altres objectius, toca invertir esforços en el 200 Aniversari. Almenys, part de l'augment dels impostos deu haver anat a aquesta fita, que tant ens ha millorat la vida.

Entre d'altres "millores", han fet urbanitzables terrenys que limiten amb la masia de Can Teixidor, que no ho eren, creant una futura urbanització d'habitatges "d'alt standing". És pel jovent del Masnou o un projecte especulatiu? De moment, però, priven la requalificació d'alguns dels escassos terrenys encara existents als voltants del centre de la vila. El seu sentiment democràtic ha esdevingut tan laxa, que els ha permès edificar lliurement allà on la resta de ciutadans no poden, per la seva pròpia llei.

De veritat creuen que treballen pel bé de la vila? S'haurien de fer mirar aquesta dèria! Doncs afavoreixen l'ultradreta.

Mentrestant, reproduïxen el cas de Kan Geisó amb el pati del Casino, invertint diners del poble en plets que van perdent i que mai no ens ho fan saber. Què fa l'oposició? Els semblen bé tots aquests dispendis sense censurar? O a ells no els arriba l'augment anual d'impostos? No n'hi ha prou amb abstenir-se o votar en contra: calen imaginació i ganes! Els excessos han de ser denunciats per a coneixement i benefici general. Això sí que seria democràcia. Anar fent la viu-viu és una altra cosa.

Àngel Zamora i Gracia

Revista mensual de Gent del Masnou, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció Joan Camps Ortiz, Joan Casals, Santi Duran, Joan Muray, Manel Pérez i Lluís Valls

Correcció Núria Duran, Assumpta Inglada, Berta Puig (Oficina de Català del Masnou) i Maria Pujol.

Portada
Santi - Tardor

Disseny i maquetació
Estudi Santi Elena

Publicitat Santi 699 775 558

Imprimeix Amarant SL
Tiratge 2.500 exemplars

Edita Gent del Masnou

Dipòsit legal

B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 5 baixos - 08320 El Masnou

Tel. 679 036 893

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

• L'entitat Gent del Masnou no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

Editorial

Un altre 1r d'octubre on hem de dir: "NO ÉS AIXÒ, COMPANYS!"

No és això, companys, no és això: ni paraules de pau amb garrots, ni el comerç que es fa amb els nostres drets. Drets que són, que no fan ni desfan, nous barrots sota forma de lleis. (Lluís Llach)

Podem confiar en la justícia quan veiem jutges que fan política partidista? El passat 10 de setembre vam llegir consternats: "El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha anul·lat diversos articles fonamentals del decret lingüístic educatiu aprovat per la Generalitat el 2024", donant parcialment la raó a l'Assemblea per una Escuela Bilingüe de Cataluña (AEB), entitat la missió de la qual és esmicolar i fer desaparèixer la immersió. La sentència qüestiona la primacia del català i l'aranès com a llengües principals en l'ensenyament, la gestió administrativa i la relació amb les famílies, així com en els materials i les avaluacions escolars. Entre els articles anul·lats, s'ha suprimit l'obligació que tot el personal docent i no docent parlés català.

La voluntat popular, expressada des de fa dècades per amplíssimes majories a través dels seus legítims representants en el Parlament de Catalunya, no val per a res. Certs jutges són més doctes, savis i assenyats i estan per sobre del mandat de les urnes, considerant que el poble inculte no pot decidir què vol. Davant aquest panorama, cal que tornem a lluitar per allò que vam aconseguir des dels anys vuitanta del segle passat. Hem de ser actius davant aquesta nova agressió. LA LLENGUA NO ES TOCA!

Vam ser a Barcelona, a la manifestació independentista de la Diada Nacional, convocada per l'ANC a tres ciutats del país. Dono fe que va ser un èxit total de participants, tot i la por que planava de fortes pluges, la temptació d'un pont molt llaminer i la desinflada que molts voldrien que fos veritat. Una constatació molt engrescadora va ser la gran quantitat de joves que hi eren —al meu parer superior a altres anys—, i que han tornat amb força a les manifestacions, no solament a les de l'11-S.

Gent del Masnou desitja als socis i als lectors d'aquesta revista un reivindicatiu aniversari del 1r d'octubre i una bona tardor. ✱

El President

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

La seva immobiliària del Maresme

93 555 69 03 • www.meslloc.com

Vols rebre
la revista
a casa?

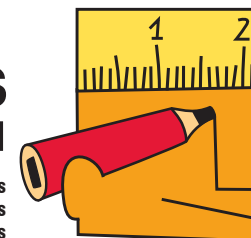
fes-te soci de
GENT DEL MASNOU

gentdelmasnou@gmail.com

FEMflocs

fusteria en general

fusteries exteriors • dissenys propis personalitzats
mobles a mida • portes i tarimes
restauració fusteries nobles

630 462 904 • 937 566 168 • femflocs@gmail.com • www.femflocs.com

PUJADA A LA PICA D'ESTATS

3.143 metres

Pep Parés

El mes de juliol de l'any 2010 els Dillunaires -els excursionistes setmanals de Gent del Masnou- vam pujar a la Pica d'Estats, la muntanya més alta de Catalunya.

Els Dillunaires fent cim al 2010. D'esquerra a dreta: Jordi, Josep, Cisco, Ernest, Víctor, Joan Anton, Marià, Joan, Pere i Jaume.

A l'any 2020 el Còvid va frustrar l'anada a la Pica tot i que ja teníem abonada la bestreta al refugi de Pinet, al cantó francès. A la fi, aquest mes d'agost amb l'impuls del dillunaire Uri ens engresquem a intentar-ho de nou. La meteorologia compta molt quan planeges pujar a un 3.000. Aquest cop les previsions del temps no van millorar fins tres dies abans de començar el viatge. Els llamps i trons desaparegueren dels pronòstics en les diferents webs que observàvem i quedava el mal temps amb possibilitats de pluja. Amb aquestes coordenades vam tirar endavant el viatge. Som en Cisco Ballesta, en Josep Maria Muñoz, l'Oriol Gilabert, en Francesc Duran, el Miquel Vinardell, en Joan Pera i jo. Val a dir que en Miquel i en Joan són dos muntanyencs amb molta experiència, la qual cosa ens fa estar més tranquils. També vam saber que en Joan no pujaria mai al pic si hi havia tempesta amb llamps i trons, que són les perilloses. Ja fa anys que va veure morir 4 excursionistes d'un llamp perquè es van agafar a un cable de seguretat clavat a

la paret que va fer d'antena per atreure el llampec irremissiblement.

Després de quatre hores de cotxe amb parada a Alp per esmorzar i recollir en Francesc, arribem a l'Ariege francesa. Aquí em venen al cap els records de PIRENA, la travessia del Pirineu amb gossos de trineu que vaig organitzar durant 22 anys. Des del poble de Les Cabannes es puja a Plateau de Beille, l'estació d'esquí de fons més gran dels Pirineus i seu de dues etapes excel·lents de PIRENA. Arribats a l'Artigue, aparquem els cotxes i ens canviem de roba i calçat. Última revisió a les motxilles per a treure'n la meitat de l'aigua que portem i alguna roba innecessària a criteri dels més experts. A dos quarts de dotze comencem la caminada a una altitud aproximada de 1.150 metres. Ens endinsem en una verda i frondosa fageda seguint el camí que serpenteja muntanya amunt per a cobrir els 1.100 metres de desnivell des de l'Artigue fins al refugi de Pinet. Hi ha humitat i el cel està estampat de núvols que van i venen amb estones de boira baixa poc intensa.

La pujada és forta i sempre tens la recança de si arribaràs prou bé al refugi per emprendre la pujada al cim l'endemà. Una fina pluja va calant de mica en mica els vestits fins que decidim posar-nos les capel·lines. Tot és difós com l'efecte de les ulleres entelades. Per sort pots veure bé el terra per saber on poses els peus i anar sortejar esglaons naturals, terres, herbes i roques. Sempre he pensat que caminar per l'alta muntanya és un bon exercici psico motriu on la vista -via el cervell- va adreçant els peus al lloc oportú. Para el plugim. Portem guanyats set-cents metres de desnivell i ens parem a dinar. Un recés agraït amb converses sobre el temps i sobre com deuen ser els paisatges invisibles que la boira ens amaga. Recordo passar pel costat d'un llac i no adonar-me'n fins que un canvi de vent allunya la boira i el fa aparèixer. Al costat de l'aigua, un petit refugi blanc de conte de fades. Continuem pujant. Sabem que estem a prop del refugi de Pinet perquè l'altitud ens ho marca. De cop, veig una ratlla blanca i vertical marcada al cel.

Fins cinquanta metres més enllà no m'adono que és l'aresta platejada del sostre del refugi. Quina alegria! El plugim no ha calat gaire i no cal patir per assecar botes i roba per a l'endemà. A dins del Pinet olor d'humanitat pels quatre costats. El refugi està molt ple. Gent que vol pujar a la Pica, els que fan la ruta anomenada La Porta del Cel,

els que caminen per quatre refugis destacats, els que venen del refugi de Vallferrera. Molta joventut i d'altres com nosaltres. Una bona cervesa ens treu el ventre de pena i ens alegra la tarda. Estem contents d'aquest primer envit. Quin temps farà demà? És la pregunta que a tots ens ronda pel cap. La majoria del grup ens coneixem de fa anys i ja hem compartit algunes sortides. El nostre bon ambient ens dóna força. Sopar normalet per omplir l'estómac, xerrada cordial de sobretaula plena d'aventures de muntanya i a dormir. No cal despertador.

A les sis tothom dret i amb els estris preparats des d'ahir la nit. Esmorzar lleuger i picnic per als qui ho demanen. Hi ha núvols alts i no plou. Observem els guies de muntanya i els grups que es van enfilant costa amunt. Sortim del refugi ben proveïts de tot el que cal pel fred i la pluja. Dos companys nostres no ho veuen massa clar i decideixen que ja faran el cim un altre any amb bones vistes. Els cinc restants comencem l'ascensió. En Joan i el Miquel sempre al davant amb pas lleuger i decidit. En Francesc els segueix i al darrere, l'Uri i jo tancant la colla. Ja notem a les cames la pujada del dia anterior però la il·lusió de fer cim és més forta. Ens avança molta gent de tota mena, des dels aprenents de Kilian Jornet fins els que no van gaire equipats. Com més amunt més notem el vent i una plugim que no ens deixa.

Els dillunaires al refugi de Pinet. D'esquerra a dreta: Miquel, Joan, Uri, Cisco, Pep, Josep Maria i Francesc.

Els Dillunaires fent cim al 2025. D'esquerra a dreta: Miquel, Pep, Francesc i Uri.

Quan ens acostem al cim veiem baixar gent del refugi que ens reconeix i ens anima a continuar. A prop del cim el vent és fort i l'aigua es torna neu que ens pica a la cara com si fos sorra llançada amb força. Malgrat el vent, la boira baixa, el fred i la neu coronem el cim, ens abracem a la creu i els uns amb els altres i estenem la pancarta de Gent del Masnou a tall d'homenatge als companys Dillunaires que ens precediren ara fa quinze anys. La baixada és lenta i feixuga i la pluja més intensa. Despleguem capel·lines i avall va que fa baixada. No val a badar i preferim reduir el ritme cercant seguretat en cada passa. El temps s'aixeca una mica i podem entreveure algunes muntanyes ocultes fins ara.

Recordaré aquesta sortida quasi com una introspecció perquè tot el que veus és proper o és boira. Per sort el camí està molt ben marcat. Ningú pensa en dinar malgrat que portem quasi vuit hores de caminada. L'objectiu és arribar i arribar bé. S'aclareix un xic més la nuvolada fins a divisar el refugi davant nostre. Una relliscada m'espavila per a no tornar a badar. L'arribada al refugi de Pinet ens omple d'alegria però tots sabem que no s'ha acomplert l'ascensió amb èxit fins que tothom torna a casa sa i estalvi. I així va ser! ✨

GENOCIDI CULTURAL: UNA EROSIÓ SISTEMÀTICA?

Joan Camps Ortiz

La regressió de l'ús social del català en territoris històricament catalanoparlants com la Catalunya Nord, el País Valencià i les Illes Balears —amb l'excepció remarcable de l'Alguer— és un senyal d'alerta que a Catalunya no podem ignorar.

Aquesta pèrdua no és fruit de la casualitat, sinó d'un llarg procés històric que arrenca amb els Decrets de Nova Planta de 1716, imposats per Felip V. Decrets que van abolir les institucions pròpies, van instaurar l'ocupació militar i van suprimir l'ús oficial del català, convertint la seva exterminació en un venjatiu botí de guerra. Fets que mereixen l'actualització crítica del discurs de Felip VI en justa equidistància dels extremismisme a dretes i esquerres que impedeixen la justícia social i el bé comú, situant Espanya en el marc estricte de la Declaració Universal dels Drets Humans.

Abans de seguir en aquest jardí espinós i ple de punxes, m'oposo al genocidi que pateix el català conscient dels prejudicis acumulats en quasi 89 anys de vida que em forcen a expressar-me en extrema sinceritat i neutralitat. Escric doncs des de la meva identitat plural, fruit d'un mosaic familiar que abraça diverses cultures i llengües: La meva ascendència materna prové d'avi nat a Cazorla —Jaén— i avia nascuda a Cortes —Pamplona—, ambdós probablement d'ètnia gitana. En contrast, els avis paterns són catalans de Lloret de Mar i Maçanet de la Selva, tinc dos fills de mare gallega, una filla de mare basca, i sis nets: dos de mare aragonesa, un de mare madrilenya i el més petit, de pare austríac.

Tot i que el terme "genocidi" pot semblar exagerat, cal entendre'l en el seu vessant cultural. Segons la Convenció de les Nacions Unides, el genocidi només inclou actes destinats a destruir intencionadament un grup nacional, ètnic, racial o religiós. Si ens considerem com un grup nacional, la repressió sistemàtica de la llengua —especialment durant el franquisme— ha tingut conseqüències devastadores: ja que des del 1936 fins ben avançat el 1978, generacions senceres hem sigut privades de l'ensenyament en català, provocant un analfabetisme lingüístic irrecuperable, genocidi cultural que encara arrosseguem.

Avui, en plena democràcia constitucional, molts catalans continuem patint discriminació lingüística en àmbits essencials com la sanitat, la justícia, l'educació o els serveis públics. Sense assenyalar noms ni entitats, són nombroses les empreses privades i institucions públiques que sovint utilitzen el català com a reclam publicitari, però un cop obtenen la fidelització contractual o fet efectiu el benefici de la venda, desapareix qualsevol compromís real amb la nostra llengua. Aquesta incoherència no és només una falta de respecte, sinó una forma subtil de desposseïssió idiomàtica i una militància activa contra la normalització del català.

Els catalans només aspirem poder viure amb naturalitat en tots els àmbits de la vida. La llengua no és només un vehicle de comunicació, sinó una expressió profunda de la identitat col·lectiva. I defensar-la no és cap caprici, és un dret inalienable davant un compliment democràtic.

MAPFRE

La teva oficina del Masnou sempre amb ATENCIÓ PERSONAL

Agència d'Assegurances Exclusiva de Mapfre Familiar S.A.

C/ Sant Miquel 49, Local 2 • 08320 El Masnou (BCN)

T. 93 555 75 04 • djherre@mapfre.com • hmartax@mapfre.com

ARENAS PUBLICITAT

Més de 25 anys d'experiència
al sector publicitari

935 550 986 | www.estampadosarenas.com

Panellets

PASTISSERIA DEGUSTACIÓ
GRANJA

Matalí

Prat de la Riba 4 - El Masnou
93 555 04 60

La Moreneta
PASTISSERIA • CONFITERIA

Itàlia 31 - El Masnou
935 553 564

de les pastisseries del Masnou

BICENTENARI DE LA VILA DEL MASNOU — 1825... I 1846

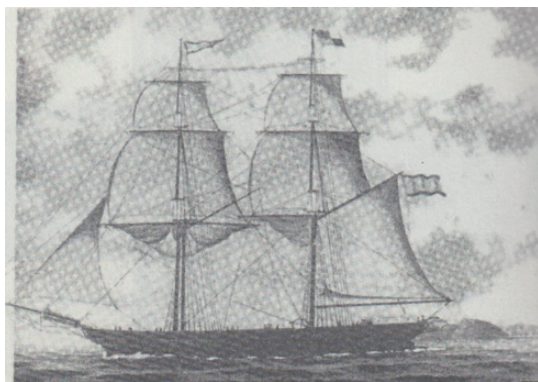
Enguany celebrem el bicentenari de la independència municipal, quan la nostra vila es va segregar de la de Teià el 1825. El 1846 ho faria del d'Alella.

Les ratlles que seguiran a aquest paràgraf són tretes d'un escrit meu titulat «Context del Masnou del segle XIX», prou escaient per posar-lo també en unes «Històries de la Vila», ja que reflecteixen prou bé com era aquell Masnou. Heu-les aquí:

«En aquells anys, del primer terç i mitjans del segle XIX, el poble del Masnou va viure els seus moments àlgids, relacionats amb la seva marina de vela, tant pel que fa al seu comerç amb les Amèriques, el que més fama li ha donat, i que s'ha conegut com la «carrera» d'Amèrica, així com, i sense oblidar-nos-en, un altre comerç marítim, pràcticament anterior a l'esmentat i alhora paral·lel, en aquest cas, però, pel Mediterrani, prou important per dedicar-li un llibre. Em refereixo al conreu i comerç de les taronges del Masnou i d'una bona part de la comarca del Maresme vers altres ports mediterranis, de diverses poblacions de l'anomenada Catalunya Nord (els comtats del nord), i d'altres d'occitans (tots dins l'estat francès), i d'aquests, distribuïts cap al cor d'Europa per mitjà de barcasses que els remuntaven canals amunt, com per exemple, el del Midí.

Anem a pams i comencem pel comerç de més volada i envergadura, el dels vaixells que anaven a les Amèriques.

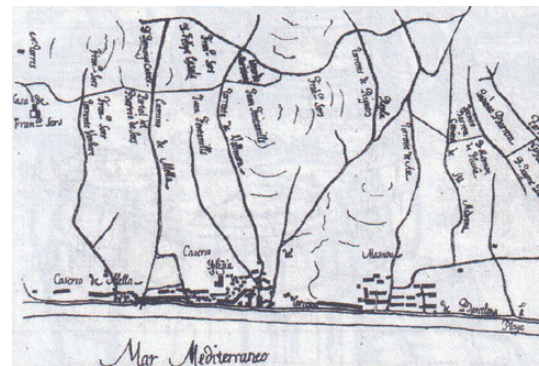
En aquell temps, tot i que ja feia molts anys d'aquest comerç amb diferents repúbliques de l'Amèrica llatina, és quan s'hi troba el nombre més gran de vaixells i capitans que s'hi dedicaven. Amb nombres rodons, es pot dir que els vaixells foren més de 400, i els capitans sobrepassaren els 800. Tot i amb això, hi ha una dada, comprovada documentalment, que diu que entre els anys 1865 i 1895, hi havia al Masnou, en actiu i alhora, uns 300 vaixells, i concretament, l'any 1876, els vaixells masnovins que hi havia en actiu eren 200. Vaixells que produïen uns beneficis a l'estat superiors al que produïen ports com el de Barcelona o el de Bilbao.

Bergantí «Caupolican», el més gran «caphornier» masnoví.

Aquesta ingent flota marítima estava dedicada al transport de mercaderies, des de ports catalans i europeus cap als de totes les Amèriques, i d'aquests, de retorn cap aquí, amb altres tipus de productes. D'aquí cap allà duïen: oli, vi, fruites seques, obra, teixits, etc. I d'allà cap aquí: fustes, cotó, sucre, petroli, espècies, etc. A més, entre els ports cubans i argentins i uruguaians, encara feien un transport intermitent, el més conegut del qual era el cèlebre «tasajo» (carn seca i salada), que duïen des del Riu de la Plata fins a Cuba, on es consumia i distribuïa per la seva àrea d'influència, per al consum, especialment, de les plantacions amb esclaus.

Quant al segon, el conreu i comerç de les taronges, no era menys important, encara que no fos pel nombre de vaixells que s'hi dedicaren, sinó pel tipus de comerç i per la quantitat de collites d'on provenia aquest comerç, així com pel fet que fins fa ben poc no se n'ha recuperat la memòria per a la majoria, tot i que hi havia una petita part de la població, que en tenia una certa memòria subjacent del fet, la majoria, com he dit, ho ignorava, i quan es tocava el tema de les taronges, a tothom el que primer li venia a la ment era el País Valencià, sense saber que els pioners del conreu i exportació havien estat aquí.

Plànol de 1822.

Del conreu de taronges al Maresme n'hi ha constància documentada des del 1771, quan l'erudit viatger valencià Antoni Ponç i Piquer en va parlar als seus escrits, fet que constata que ja a la segona meitat del segle XVIII el conreu estava ben consolidat. El conreu de taronges abastava des de Montgat fins a Canet, i era tal la collita que a més s'exportava des del Masnou, Mataró i potser alguna altra població, cap a ports del Rosselló i d'Occitània, dins l'estat francès, des d'on, pels canals, especialment el de Seta, eren introduïdes cap al cor d'Europa. Per tant, el Maresme en fou la pionera.

Es calcula que el 1863, només al Masnou, la collita fou de cinc milions d'unitats, fet que propicià que al Masnou es construís un segon magatzem de taronges, per, des d'ambdós i per una mena de passeres, com a embarcador, ser portades als vaixells, especialment barques de mitjana i xabecs, que en farien el transport fins als ports esmentats. Aquest conreu i exportació, que durava, com hem vist, des del segle XVIII, va estroncar-se de sobte, quan l'any 1891 es va produir una gran glaçada, que havia estat precedida de diverses de petites en anys anteriors d'aquell mateix segle XIX. Aquella gran gelada va fer que la línia latitudinal es retirés cap avall, des de les nostres contrades fins més avall de Tarragona. Des d'aleshores, a les comarques del sud de Catalunya i tot el País Valencià, i també al sector de Sóller, a l'illa de Mallorca, hi ha hagut conreu de taronges.

L'ACTIVITAT INDUSTRIAL I COMERCIAL DE 1845. El cens industrial i comercial del Masnou d'aquest 1845, tot i no ser encara a l'època de màxima esplendor de la marina de vela de la nostra vila, i que encara no s'havia incorporat al municipi el veïnat d'Alella de Mar o Cases del Mar d'Alella, el 1846, sí que en aquest cens hi havia tota l'activitat generada per l'esmentat veïnat, per això crec que és interessant fer-ne un repàs. Aquest cens té 292 entrades de contribució, de les quals 35 pertanyien a aquest veïnat (aleshores d'Alella).

La majoria dels contribuents pertanyia a negocis relacionats amb la marina. Veiem: 145 naviliers (o sigui capitans i/o armadors dels velers), 11 tallers d'oli i sabó, 4 calafats, 4 boters, 4 xocolaters de mà, i una fàbrica (vapor) de filats de cotó, de Josep Sensat (la coneguda popularment com a «Can Xala»). Com veieu, tot i no estar al punt àlgid de la nostra marina velera, ja hi havia un munt de negocis i una considerable flota.

LA MARINA DE VELA VUITCENTISTA. El Masnou bullia d'activitat en aquells temps, i de tots els negocis en sobresortien els que es dedicaven a la marina de vela.

Hi havia quatre drassanes, distribuïdes al llarg de la platja, com es pot veure a l'única imatge que tenim, un dibuix de 1846, fet pel masnoví i arquitecte municipal Miquel Garriga i Roca (1804-1888), on treballaven els mestres d'aixa. S'hi construïren unes trenta-vuit naus de la dita carrera d'Amèrica, més les que feien el servei de cabotatge, de les quals no es té constància.

Pot semblar poc si ho comparem amb els més de quatre-cents vaixells propietat de masnovins, o comandats per ells, però hem de tenir en compte que el procés de construir els vaixells era llarg. De boters, molt necessaris per a, no sols el transport de vi, sinó per a altres mercaderies, n'hi havia quatre a mitjans del segle XIX. De calafats se'n compten també quatre. Aquests eren els encarregats de calafatejar els nous vaixells sorgits de les drassanes. De fàbriques de veles, a mitjans del segle XIX, n'hi havia una, la de Josep Sensat, el Vapor Sensat, fundada el 1841, que durà fins al 1883, quan es va fondre amb la de Gerard Estapé, que va existir des del 1851 al 1989.»

Com veieu, aquells anys, entorn de les dues segregacions, era una vila pròspera i d'activitats variades, i més si tenim en compte que els cens d'aquells anys donen una xifra aproximada de 4.000 habitants. ✱

Reconstrucció històrica de Joan R. Casals, feta el 2014, d'una drassana

Anècdotes històriques

Albert Vidal

Aquest any 2025 se celebra el mil·lenari de la fundació de l'abadia de Montserrat per part de l'abat Oliva que en el 1025 era abat de Ripoll i de Cuixà i també bisbe de Vic

Fou aleshores quan un grup de monjos benedictins de Ripoll aixecaren una petita casa conventual al peu d'un dels massissos de la muntanya, just al costat de l'ermita que molt abans s'havia alçat en honor de la Verge Maria.

Explica la llegenda que cap a l'any 880 uns pastors van veure una misteriosa llum en un indret a la muntanya, l'origen de la qual van cercar fins descobrir que sortia d'una cova. En entrar-hi hi trobaren una imatge de la Mare de Déu, de la qual semblava que ningú en sabés res. El fet s'entengué aleshores com un acte de voluntat divina i, per tant, s'alçà una ermita en un lloc proper a la cova, que en poc temps, es convertí en lloc de pelegrinatge i oració.

Curiosament, sempre són pastors a qui els passen aquestes coses: el 1858 Maria-Bernarda Sobirós a Llorda, en els seus noms en occità, o el 1917 Lucia dos Santos, Francisco Marto i Jacinta Marto a Fátima.

Altres experts, però, creuen que la imatge trobada per aquells nens n'era una que fins aleshores s'havia venerat a l'església dels sants Just i Pastor, que eren dos joves martiritzats en temps de l'emperador Dioclecià, i que està situada a tocar de la plaça de Sant Jaume de Barcelona. Les excavacions arqueològiques realitzades actualment fan creure que l'avui basílica dedicada als dos sants fou erigida l'any 10, quan es fundà la colònia romana de Barcino, i dedicada plenament al culte en el segle IV. Es diu que durant la invasió musulmana a Catalunya, algú amagà la imatge de la Verge a la cova esmentada per tal d'evitar la seva destrucció per part dels sarraïns.

De tota manera, se sap que la talla que avui es venera és del segle XII i que fou amagada durant la guerra del Francès per protegir-la del saqueig napoleònic que destruï el monestir entre 1811 i 1812.

També quan la desamortització promoguda durant el Trienni

LA MORENETA

Liberal amb l'expropiació forçosa de tots el béns eclesiàstics, el 28 de desembre 1822 la imatge fou trasllada a Barcelona per ordre de l'Ajuntament de la ciutat on arribà el dia 6 de gener. Fou dipositada la primera nit a la parròquia de Santa Maria de Sants, després traslladada a la Catedral i, mes tard, a la parròquia de Sant Miquel, rere la plaça Sant Jaume, demolida el 1868.

La imatge tornà a Montserrat el 12 de juny de 1824 i durant aquests 17 mesos la talla fou restaurada i el rostre de la Verge, ja molt enfosquit, segurament pel fum dels ciris, es pintà de negre, a més d'altres intervencions.

Mes endavant tornaria a estar amagada diverses vegades per protegir-la de l'anticlericalisme, com quan es produïren les bullagues de 1835 i que restà 9 anys en una masia del Bruc, ja que el 1836 la desamortització dictada pel president del Consell de Ministres, el gadità Juan Àngel Mendizábal, amb l'apropiació de tots el béns de l'Església per part de l'estat i que l'any 1841 seria prorrogada pel general Baldomero Espartero fins ser derogada el 1845 i ratificada la seva abolició el 1851 pel concordat amb la Santa Seu, promogut pel President del Consell de Ministres Juan Bravo Murillo.

Seguí encara una altra amortització el 1855, novament per mà d'Espartero juntament amb el Ministre d'Hisenda Pascual Madoz, però aquesta vegada el monestir de Montserrat no se'n veié afectat.

La imatge de la Moreneta hagué de ser novament amagada durant la Setmana Tràgica de 1909 i al llarg de la Guerra Civil.

A l'església dels Sants Just i Pastor de Barcelona es troba una suposada rèplica de la Moreneta, encara que hi ha qui opina que restà allà passada la Guerra Civil i que la rèplica és la imatge que hi ha a l'Abadia de Montserrat. Qui sap! ✱

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

Qosqo (Cuzco) fou la capital de l'imperi inca, que fundaren Manco Capác i Mama Ocllo, provinents del llac Titicaca. El seu nom vol dir "melic del món".

Segons la llegenda, el plànol original de la ciutat tenia forma de puma, el cor del qual es trobaria a la plaça central, Haucaypata, i tindria el cap al temple fortaleza de Sacsayhuamán.

Les construccions inques les feien amb pedres molt grosses, que adaptaven a la topografia del terreny. Entre les pedres o llocs més famosos d'aquestes construccions, tenim la «pedra dels dotze angles» al carrer Hatun Rumiyoq, que vol dir "de la roca major", a les restes del palau de l'Inca Roca, enderrocat en part, i que ara és el palau de l'arquebisbe del Qosqo.

La pedra dels dotze angles és considerada com una peça única, no de les terres de l'imperi inca, anomenat el Tawantinsuyu, sinó de tot el món. Els dotze angles de la pedra fan que la pedra s'adapti, o millor dit, s'acoblí amb precisió a la resta de les pedres que l'envolten. Aquest fet, i tots els que es poden observar a les seves construccions, demostren el gran coneixement d'aquella cultura, que encara avui en dia no s'ha pogut assolir.

Al santuari fortaleza de Sacsayhuamán, que domina la ciutat, es pot seguir observant aquesta peculiaritat inca, al seu recinte, compost de tres terrasses o plataformes d'enormes murs en forma de ziga-zaga. Aquí, les pedres són de dimensions més grans, ja que algunes arriben a fer 9 m x 5 m x 4 m. Al veure-les de prop, et sents realment petit.

QOSQO. LA PEDRA DELS DOTZE ANGLES

En canvi, en algun altre lloc de la ciutat, com al Temple del Sol, el Cori Cancha, les pedres són absolutament simètriques i de dimensions més regulars, tot i que també té una particularitat, que és en forma rodona (com el sol). En aquest temple, el principal de l'antiga capital imperial, els conquistadors hi construïren el temple dedicat a Santo Domingo de Guzmán, el creador de la Inquisició.

Aquí es podria emprar aquella dita de «si les pedres parlessin», que en dirien de coses, segurament no gaire bones. ✱

david
patisser

93 555 34 75 • 640 882 575

www.davidpatisser.com

patisserie@davidpatisser.com

Navarra 100 • 08320 El Masnou

Panellets elaborats amb
pinyons del Montseny

el cullerot Sant Felip 45 - El Masnou
93 540 97 41
DE TOT PER A LA CUINA
www.elcullerot.cat • elcullerot@hotmail.com

EL CLIC DE SERVI FRUIT
DE LA BOTIGA A CASA

WWW.SERVIFRUITMASNOU.COM
C/. Sant Miquel, 41 - El Masnou
93 333 05 70

Can Ventura
des de 1964
Vedella • Xai
• Porc • Pollastre
• Embotits

Pg. Romà Fabra 18,
El Masnou / 935 557 395

**Construcció
i manteniment
de jardins**

**Jardineria
Eloy Borrallo**

649 700 551

EL REBOST DEL SENTIT'S
El teu celler Gourmet al Masnou
Passeig Roman Fabra, 25 · El Masnou
www.7devi.com · Tel. 93 178 22 97
f i @elrebot 7devi

TEMPUS COLLECTION creada pel Rebost dels Sentits

BROU DE VERDURES

Ingredients

- 2 pastanagues
- 1/2 porro i 1/2 carbassó
- 2 cebes
- 1/2 pebrot verd
- 1/2 nap
- 2 tomàquets
- 1 gra d'all
- 1 cullera d'oli
- 1 litre i mig d'aigua

Preparació

- 1 Rentem i piquem totes les verdures finament.
- 2 Posem a escalfar l'olla amb la mica d'oli. Hi afegim l'all i la ceba ben picat.
- 3 Quan veiem que comença a agafar color hi aboquem la resta de verdures i les saltegem fins que estiguin totes ben tendres (de 10 a 15 minuts).
- 4 Ho cobrim amb l'aigua i ho deixem a foc mig fins a que comenci a bullir.
- 5 Abaixem el foc i ho deixem fent xup-xup un parell d'hores, traient l'escuma que va fent a la superfície.
- 6 Si cal, anem reposant d'aigua. Si no ho fem el brou sortirà més concentrat però menys quantitat.
- 7 Un cop fet, podem colar-lo o si el volem més tipus crema, podem triturar-ho tot i ens quedarà més dens.

Ja veieu que fer-lo és molt senzill.

Podeu canviar les verdures i es pot utilitzar després per a base d'altres plats.

La cuina de l'Antonia

El cullerot

TORELLÓ BRUT RESERVA

El maridatge de l'Enric

El Rebost dels Sentits

DO CORPINNAT

Celler Torelló

Varietat Xarel·lo, Macabeu i Parellada

Graduació 11,5% Vol

Preu 15,95 €

Si ve amb un brou és difícil maridar-lo amb un altre líquid. Hi ha un vi que pràcticament caça amb tot i són els escumosos de qualitat. Per aquesta recepta hem triat un CORPINNAT, el Torelló brut Reserva. Un clàssic amb el seu cupatge tradicional de Xarel·lo, Macabeu i Parellada, on s'entre lliguen les verdures més dolces com la pastanaga i emmascara els sabors forts del pebrot, les cebes i els porros. Fent que tot plegat sigui un maridatge amb entrada cremosa però amb un pas per boca i un final lleuger. Doncs les bombolles fines i la bona acidesa fan fàcil els sabors més complicats de maridar.

No hi ha res més de tardor que un bon caldo calent, i no hi ha res més català que un bon escumós i una mica de xerínola.

Bon profit, salut i vi! ✨

HONORIS CAUSA

Joana Bofarull Cervera

“PER CAUSA D’HONOR” Ciència i sensibilitat artística

Arribat el mes d’octubre, i amb el curs recentment iniciat, què millor que començar aquest article parlant-vos dels doctorats honoris causa, títols honorífics que la universitat atorga, on es reconeix no només una trajectòria acadèmica brillant, sinó també una manera de fer ciència amb sensibilitat artística, rigor metodològic i vocació de diàleg interdisciplinari.

La cerimònia d’investidura està repleta de rituals, amb objectes relacionats amb la universitat clàssica: l’anell, que representa la saviesa i unió perpètua; el llibre obert, que sosté el padrí, declamant: “Heus ací el llibre obert, perquè cerquis els secrets de la saviesa”, i en tancar-lo, remarcant cerimoniosament: “Ara, tancat, perquè els secrets, segons convingui, els guardis en el més profund del cor”; la imposició del birret, de mans del rector; els guants blancs, símbol de puresa, i discursos i cants –sempre presents–, amb els que sovint col·laboro des de la part alta del Paranimf, “el cor”, on no poden faltar el *Gaudeamus igitur*, l’himne universitari per excel·lència d’origen medieval, ni el *Canticum Jubilo* de Haendel.

Joan Manuel Serrat i Maria de la Mar Bonet van ser investits doctors honoris causa per la Universitat de Barcelona (UB) el 6 de març de 2023, com a reconeixement a la seva trajectòria i contribució a la música popular catalana, la cultura i els valors

A proposta de la Universitat de Barcelona, hem tingut l’oportunitat de cantar, entre altres, a les cerimònies d’investidura del poeta Pere Gimferrer, de Joan Manuel Serrat i Maria del Mar Bonet, de l’australiana Belinda Medlyn, especialista en l’estudi de les respostes de la vegetació davant del canvi climàtic, o del neurocientífic Robert Zatorre, inspiració d’aquest article, qui amb una carrera científica, marcada per la intersecció de la psicologia, neurociència i art, ha obert un nou camp sobre la plasticitat neuronal en músics i el paper de recompensa en el plaer musical; una mirada capaç d’entendre que el cervell no només pensa, sinó que també escolta, recorda i s’emociona.

El reconeixement a la música, ens confirma que la sensibilitat artística és important pel nostre cervell; la música tempera, enriqueix, enforteix, ens anima i acomboia en cada estat d’ànim. Per tot això, comencem el nou curs obrint els sentits, disposats a aprendre, a escoltar, escriure, cantar i fer MÚSICA en majúscules. ✱

La FrUiTa Si a l’octubre plou el rovelló mou

Mestres Villà 115 – el Masnou
935 403 474 - 618 763 529

FIRA D’ENTITATS 2025

El **dissabte 4 d’octubre**, durant la tarda, hi serem a la nostra carpa, a la Plaça Nova de les Dones del Tèxtil.

ACTE FESTIU de celebració del 40è ANIVERSARI DE Gent del Masnou

Dissabte 8 de novembre, 19 h, a la Sala Polivalent de La Calàndria, Acte pels socis, familiars i col·laboradors. Hi haurà música, poemes i més. Brindarem amb cava i pastís per una llarga vida dels socis i de la nostra entitat

Propers CONCERTS de la CORAL XABEC

- Dissabte **18 d’octubre**, 18 h, trobada de corals amb el **Cor Madrigalista** de Mataró i una tercera formació coral. **Parròquia St. Josep de Mataró**, carrer Sant Josep, núm.7-9
- Divendres **24 d’octubre**, a la tarda, cantada participativa de l’**himne “A Masnou”**, dins dels actes centrals de celebració del Bicentenari. **Plaça de les Dones del Tèxtil**.

ADRECES DE CORREU ELECTRÒNIC

Activitats

A fi i efecte de poder mantenir informació àgil i puntual de les activitats de Gent del Masnou, recordem als socis que ens poden facilitar la seva adreça de correu electrònic. Només cal que ens enviïn un correu amb aquest text:

“Autoritzo a Gent del Masnou a utilitzar aquesta adreça de correu electrònic per a informació i comunicacions de l’entitat”.

CLASSES DE IOGA

Classes de meditació, respiració i relaxació impartides per **Jordi Berrocal** professor de Kundalini-yoga. Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Els dimarts de les 18,30 a 20 h.

Preu trimestral 80€, socis 70€

Inscripcions jordiona@hotmail.com

tel. 695 389 304

Lloc Gent del Masnou -

c/ Dr. J. Agell 5 - El Masnou

- T’agrada cantar?
- Vols compartir la música i passar-ho bé?
- No cal experiència prèvia.
- Només calen ganes de cantar i gaudir.
- T’esperem amb els braços oberts.

A la Coral Xabec busquem noves veus per viure junts la màgia del cant coral.

- Dies d’assaig: dimarts de 21 a 23h
- Lloc: Local de Gent del Masnou

Ajuntament del Masnou

GENT DEL MASNOU

*ANC, CAL, Òmnium i Ajuntament del Masnou volem retre homenatge amb aquesta programació a **Mercè Rodoreda** a través de la seva obra i el seu compromís envers la llengua i la cultura catalanes.*

CORRELLENGUA '25

el Masnou 1 i 2 de novembre

A Mercè Rodoreda

Dissabte 1 de novembre

Pl d'Ocata 11'30h - **Sardanes per la Llengua**

Ca n'Humet 19h - **Una estona amb Mercè Rodoreda**

Espectacle teatral literari amb **GAT** (Grup d'aficionats al teatre) i **La Teatral**

Entrada gratuïta

Diumenge 2 de novembre

Pati de Can Malet 11'30h **Canta i balla amb el Correllengua**

espectacle infantil, **Noè Rivas**

Ho organitza

Ajuntament
del Masnou

Hi col·laboren

CAL

COORDINADORA
D'ASSOCIACIONS
PER LA LLENGUA
CATALANA

ÒMNIUM

MARESME
Alella - El Masnou - Teià